

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.859/2022/9.

A tanács tagjai: Dr. Bartal Géza a tanács elnöke
Dr. Cseh Attila előadó bíró
Dr. Csesznok Judit Anna bíró
Dr. Puskás Péter bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: felperes1
(cím1)

A felperes képviselője: ügyvédi iroda
ügyintéző: dr. Véger Alexandra ügyvéd
(cím2)

Az alperes: alperes1
(cím3)

Az alperes képviselője: ügyvédi iroda1
ügyintéző: dr. Gálbory Gábor ügyvéd
(cím4)

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:
beavatkozó1
(cím5) alperesi beavatkozó

Alperes beavatkozója képviselője:
ügyvédi iroda2
ügyintéző: dr. Karafiát Katalin ügyvéd
(cím6)

A per tárgya: Vállalkozói díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Ítéltábla
3.Pf.20.015/2022/9/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Törvényszék
2.P.23.547/2018/116. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében – a perköltségre és a le nem rótt fellebbezési eljárási illetékre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Ítéltábla 2018. szeptember 7. napján kelt 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú részítéletét akként változtatja meg, hogy az alperes által a felperes részére fizetendő tőke összegét 5.295.254 (ötmillió-kétszázkilencvenötezer-kétszázötvennégy) forintra leszállítja, amely után járó késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját 2020. november 26. napjában állapítja meg.

Egyebekben a részítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 1.184.550 (egymillió-száznyolcvannégyezer-ötszázötven) forint együttes első-, másodfokú perköltséget és felülvizsgálati eljárási költséget.

A Kúria a felperest 1.206.240 (egymillió-kétszázhaty-ezer-kétszáznegyven) forint, az alperest 1.837.260 (egymillió-nyolcszázharminchétezer-kétszázhatvan) forint meg nem fizetett fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezi az állam javára, amelyet az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára kell teljesíteni.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó között 2007-ben több vállalkozási szerződés jött létre; egyéb tárgyú szerződések mellett 2007. szeptember 15-én az alperes társasház pinceszintjén 580 m² teremgarázs kialakítása tárgyában 60.760.000 forint + áfa, bruttó 72.912.000 forint vállalkozói díjjal. E szerződés tárgyát a kivitelezési terv, valamint a felperes árajánlata határozta meg. A teremgarázs megvalósításának – más munkanemeken felül – része volt cementsimítással ellátott beton aljzat kialakítása is. A felperes ténylegesen 116 m² aljzatbetonozást készített cementsimítás nélkül, amely a további, 2008. június 27-én kelt szerződés alapján elkészítendő műgyanta réteg fogadására alkalmatlan volt. A javításhoz a műgyanta és az alatta lévő beton fogadó szerkezet visszabontása, a felület újra betonozása és új műgyanta réteg készítése szükséges, amelynek költsége bruttó 13.420.011 forint.

[2] A teremgarázsra vonatkozó szerződés megkötése után 2008. május 13-án az alperesi beavatkozó alkalmazottja, név olyan megállapodást írt alá, amellyel a fenti teremgarázs építési szerződésben foglalt munkálatok bizonyos részmunkálatainak – többek között a pinceszinti szellőzőrendszer kiépítésének – alperest terhelő díját bruttó 28.000.000 forint

értékben a cég1 Kft. (a továbbiakban: cég2 Kft.) vállalta át, ezzel egyenlítve ki a társasház által részére értékesített területrészek kapcsán felmerült fizetési kötelezettségét.

[3] A műszaki ellenőrként is eljáró név teljesítési igazolást állított ki, miszerint a fenti kivitelezési munkákat a felperes elvégezte és megvalósította többek között a szellőzőrendszer kiépítését, mely azonban a valóságban nem történt meg. A teljesítési igazolás alapján az cég2 Kft. mint az alperes helyett teljesítő jogi személy felé a felperes kibocsátotta az szám számú számláját, amelyet a kft. a teljesítési igazolás valós tartalmában bízva az alperes helyett közvetlenül a felperes részére fizetett meg banki átutalással.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetében vállalkozói díj címén az alperes 16.685.142 forint és járulékai megfizetésére kötelezését kérte.

[5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Egyúttal több tételből álló viszontkeresetet és beszámítási kifogást terjesztett elő a felperes hibás teljesítésére hivatkozva. Beszámítási kifogását – egyebek mellett – a teremgarázs kijavítási költségeként 13.420.000 forintban, a szellőzőrendszerrel kapcsolatban 9.200.000 forint + áfa összegben jelölte meg, utóbbi kapcsán arra hivatkozva, hogy ezt az összeget az cég2 Kft. megfizette a felperes részére, ugyanakkor a szellőzőrendszer nem készült el.

[6] A felperes a viszontkereset és a beszámítási kifogások elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság a 2016. március 16-án kelt 15.P/PI.21.174/2010/150. számú ítéletét az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a 2017. január 17-én kelt 3.Pf.21.033/2016/6/II. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A peres felek fellebbezési eljárási költségét személyenként 691.000 forint + áfa összegben, az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték összegét 2.211.600 forintban állapította meg.

[8] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a 2017. december 14-én kelt 115.P/PI.21.214/2017/12. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 16.645.143 forintot és annak járulékait, a viszontkeresetet és beszámítási kifogást elutasította. Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a 2018. szeptember 7. napján kelt 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezései közül a viszontkeresetet elutasító és a keresetnek részben helyt adó ítéleti rendelkezést azzal hagyta helyben, hogy az alperes a megítélt 16.645.143 forint után 2009. január 11-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, 2013. július 1-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát köteles megfizetni. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben (lényegében a beszámítási kifogások tekintetében) a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték összegét 2.131.600 forintban, míg a peres felek fellebbezési eljárási költségét személyenként 691.000 forint + áfa összegben állapította meg.

[9] A második megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság 2018. szeptember 7-én kelt 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú részítéletét hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 3.200.304 forint perköltséget, és az államnak külön felhívásra 4.343.200 forint feljegyzett eljárási illetéket.

[10] Az ügy érdemét illetően az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy az alperes beszámítási kifogása a perben kirendelt Laczkó Ferenc igazságügyi szakértő aggálytalannak elfogadott szakvéleménye alapján részben alapos.

[11] A teremgarázs aljzatbetonozásával, illetve a felvitt műgyanta réteggel kapcsolatban a szakvélemény alapján úgy ítélte, hogy az alperes 13.420.000 forint beszámítására jogosult, figyelemmel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 306. § (3) bekezdésében foglaltakra. Rámutatott, hogy a felperes önmagának többször ellentmondó nyilatkozatot tett arra nézve, hogy a szerződésben írt 503,78 m²-nyi aljzatbetonozásból, aljzatkiegyenlítésből pontosan milyen mennyiséget végzett el. A szakvélemény alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 116 m²-en készült aljzatbetonozás, az sem megfelelő minőségben. Arra nincs bizonyíték, hogy az alperes ezt a munkát leállította volna és ezért a megbízás terjedelme módosult vagy csökkent volna. A szakvélemény alapján megállapítható, hogy a cementsimítás nem történt meg, felperes a kért betonozási munkákat csak részben végezte el, és a több rétegű szendvicsszerkezet nem felel meg a teremgarázstól elvárt, fokozott igénybevételnek. A műgyanta burkolat az alépítménnyel együtt alkalmatlan szolgáltatásnak minősül, ezért ellenérték nem jár, annak visszabontása, új, megfelelő aljzat kialakítása az arra felvitt műgyanta réteggel együtt a fenti összegbe kerül.

[12] A szellőzőrendszerrel kapcsolatban a felek egyező előadása alapján az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az el sem készült. A csatolt szerződés alapján megállapítható, hogy a cég2 Kft. és alperes megállapodtak abban, hogy a pinceszinti teremgarázs kialakításával kapcsolatban felmerült vállalkozói díjból alperes helyett az cég2 Kft. teljesít a felperes felé. Az cég2 Kft. a számlát rendezte felperes felé, kifizetésének alapja a műszaki ellenőr által kiadott teljesítési igazolás volt, amely szerint a felperes a szellőzőrendszer kiépítését elvégezte. Az cég2 Kft. pecsétje és aláírása a felperes által benyújtott számlarészletezőn nem található meg, megtalálható viszont a szellőzőrendszer kiépítését állító teljesítési igazoláson és az azon alapuló számlán. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a szellőzőrendszer kiépítésére alperes 9.200.000 forint + áfa összeget megfizetett felperes részére, miközben a felperes nem teljesített, ezért az alperes a teljes összeg tekintetében beszámításra jogosult.

[13] További, a felülvizsgálattal nem érintett tételek alaposnak ítélt beszámítására tekintettel – más beszámítási igények aseptalan volta mellett – az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes összesen 27.253.836 forint beszámítására jogosult, amely meghaladja a felperes javára a jogerős részíteleben megítélt összeget.

[14] A felperes kiegészített fellebbezése folytán eljárt másodfokú bíróság ítéletében a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (2) bekezdése alapján

- az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a Fővárosi Ítéltábla 2018. szeptember 7-én kelt 3.Pf. 20.574/2018/5/II. számú részíteleét akként módosította, hogy az alperes által a felperes részére fizetendő tőke összegét 8.319.124 forintban, a tőke után járó kamat fizetésének kezdő időpontját 2020. november 26. napjában állapította meg;
- a részíteleet egyebekben hatályában fenntartotta;
- az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését mellőzte és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.380.337 forint együttes első- és másodfokú perköltséget; továbbá
- az alperest 3.040.200 forint, a felperest 1.303.000 forint le nem rótt fellebbezési illeték megtérítésére kötelezte az államnak, külön felhívásra.

[15] A másodfokú bíróság határozata indokolásában a megállapított tényállást annyiban pontosította, hogy az alperes a kereset alapjául szolgáló számlákat nem fizette ki.

[16] Rögzítette, hogy a másodszor megismételt eljárásban a jogerős részítéletben foglaltakra tekintettel az alperes beszámítási kifogásairól kellett dönten.

[17] A teremgarázs aljzatbetonozása és műgyanta réteg készítése kapcsán rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján 13.420.000 forint tekintetében fogadta el az alperes beszámítási kifogását, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes ezzel összefüggésben ténylegesen milyen tételeket számlázott ki. A szerződések szerint a felperesnek 580 m² területen kellett volna aljzatbetonozást végeznie, ehelyett csupán 116 m² terület készült el, az sem megfelelő minőségben. A műgyanta réteg alkalmatlan felületen lett kialakítva. A teljesítés hibás jellegét a szakértő a 2.P.23.547/2018/45. számú szakvélemény 6.3.2. pontjában megállapította. A 2.P.23.547/2018/75. számú szakvélemény alapján a felperes az aljzatbetonozás díját a számla számú számlában az alperes felé részben, az elkészült 116 m² tekintetében kiszámlázta, ugyanakkor a fennmaradó 464 m² kapcsán díjat nem számolt fel. Ebből következően a hibás teljesítésre alapítottan az alperes az aljzatbetonozás 116 m²-re vetített értékének megfelelő kijavítási költséget érvényesíthet, amelynek összege a 2.P.23.547/2018/45. számú szakvélemény 28. oldalán szereplő, a teljes alapterületre vonatkozó aljzatkészítés 4.762.000 forint arányos része, azaz 1.098.195 forint + 27% áfa, azaz bruttó 1.394.707 forint. A hibás teljesítés további jogkövetkezménye, hogy az alperes alappal érvényesítheti a hibás aljzat bontásával kapcsolatos költséget, amely a szakértői vélemény 28. oldalán írtak szerint 1.512.000 forint + áfa, azaz bruttó 1.920.240 forintot tesz ki. Az elkészült, de alkalmatlan műgyanta réteg újra készítésének költsége 4.282.130 forint + áfa, azaz bruttó 5.438.305 forint. A teremgarázs kialakításával összefüggésben tehát az alperes összesen bruttó 8.753.252 forint beszámítására jogosult.

[18] A meg nem valósult szellőzőrendszer 9.200.000 forint + áfa értékének beszámításával összefüggésben a másodfokú bíróság kiemelte: azt az alperes azon a ténybeli alapon kérte, hogy ezt az összeget az cég2 Kft. mint harmadik személy, az alperessel kötött külön megállapodás alapján megfizette a felperes felé a teremgarázs kialakításáról készült számla részeként. Rámutatott: tény, hogy a 2007. szeptember 15-én létrejött vállalkozási szerződéshez tartozó, bruttó 72.912.000 forintos árajánlat a pinceszinti teremgarázs kialakítása részeként tartalmazta a szellőzőrendszer kiépítését is. Ugyanakkor a felek egyezően adták elő, hogy ez ténylegesen nem készült el. Ebből következően a perben azt kellett vizsgálni, hogy a szellőzőrendszer ellenértékét a felperes kiszámlázta-e az alperes felé, illetve azt az alperes vagy az cég2 Kft. megfizette-e a felperesnek.

[19] Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság rögzítette, hogy az cég2 Kft. nem vitásan kiegyenlítette a felperes felé az szám számú, nettó 23.333.330 forint értékű számlát, amely a pinceszinti munkálatok részbeni ellenértéke volt. Rámutatott, hogy az alperes által az cég2 Kft. felé kiállított teljesítési igazolás az elvégzett munkálatok között valóban tartalmazta a pinceszinti szellőző kiépítését, azonban ez a nyilatkozat a peres felek viszonyában nem bír relevanciával, különösen, hogy a szellőzőrendszer az alperes nyilatkozata szerint sem készült el. A felek viszonyában annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy a felperes által kiállított szám számla tartozékát képező számlarészletezőn a felperes milyen munkálatok elvégzésének ellenértékeként számlázta ki a nettó 23.333.330 forintos vállalkozói díjat. A 2.P.23.547/2018/45. számú szakvélemény 8/a számú mellékleteként csatolt számlarészletező pedig a szellőzőrendszer kiépítését nem tartalmazza. Kiemelte, hogy az alperes által harmadik személy felé kiállított teljesítési igazolás nem alkalmas annak bizonyítására, hogy az el nem készült szellőző árát a felperes részére megfizették volna, míg a felperes által kiállított számlarészletező egyértelműen igazolja, hogy a számla nem a szellőzővel kapcsolatos

munkák ellenértékét tartalmazza. Az alperes beszámítási kifogása tehát ebben a körben nem vezetett eredményre.

[20] A felek közötti elszámolás tekintetében a másodfokú bíróság abból indult ki, hogy mivel az alperes beszámítási kifogása részben alapos, ezért azt a felperes javára a részítélettel jogerősen megítélt követelésbe be kellett számítani a tőkeösszegek után járó késedelmi kamattal együtt. Az alperes a beszámítási kifogásait különböző időpontokban terjesztette elő a perben, és az egyes tételekhez különböző dátumokat jelölt meg a késedelmi kamat kezdőidőpontjaként. A másodfokú bíróság ezért a második megismételt eljárásban elkészült 75. számú kiegészítő szakértői vélemény bíróságra érkezésének napjára, azaz 2020. november 25. napjára számolta el a felek szembenálló követeléseit, mivel ez az az időpont, amikor a beszámítási kifogás jogalapjának és összecszerúségének megállapításához szükséges valamennyi tény rendelkezésre állt.

[21] Ennek figyelembevételével a feleknek járó összegeket az alábbiak szerint határozta meg.

[22] A felperest a jogerős részítélet alapján 16.645.143 forint és annak 2009. január 11. napjától 2020. november 25. napjáig járó 7.009.099 forint kamata, azaz összesen 23.645.242 forint illeti.

[23] Ezzel szemben az alperes az alábbi tételek és kamatai tekintetében terjesztett elő alapos beszámítási kifogást:

[24] A felperes beszámítás után fennmaradó követelése tehát 23.645.242 forint és 15.326.118 forint különbözetével, azaz 8.319.124 forinttal azonos, amely után az elszámolást követő naptól, 2020. november 26. napjától jár a törvényes mértékű késedelmi kamat.

[25] A másodfokú bíróság mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a jogerős részítélet alperest marasztaló rendelkezését az rPp. 213. § (2) bekezdésében és a 3/2000. PJE határozatban írtak alapján módosította, egyebekben a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.

[26] A feleket terhelő perköltségről az rPp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség arányában határozott, figyelembe véve, hogy a felperes fellebbezése részben eredményre vezetett, amely kihatott az elsőfokú eljárásban megállapított perköltségre is.

[27] A pertárgy értékét a kereseti követelés (16.685.143 forint) és a viszontkereseti követelés (11.000.000 forint) összegében, 27.685.143 forintban határozta meg, amelyre tekintettel a felperest 70%-ban, az alperest 30%-ban tekintette pernyertesnek.

[28] A másodfokú bíróság döntése értelmében erre az arányra figyelemmel az alperes köteles a felperes részére a másodfokú bíróság 3.Pf.21.033/2016/6/II. számú végzésében és 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú részítéletében megállapított ügyvédi díj arányos részét, eljárásonként bruttó 351.000 forintot megfizetni. Az alperes köteles továbbá a pernyertesség arányában a felperes jogi képviselővel a második megismételt eljárásban felmerült első- (bruttó 523.240 forint) és másodfokú (bruttó 175.000 forint) költség viselésére, amelynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

[29] A szakértői bizonyítással összefüggésben a másodfokú bíróság rögzítette, hogy a per során összesen 1.056.805 forint szakértő díj merült fel, amelyből az alperes 998.305 forintot, míg a felperes 58.500 forintot előlegezett. A szakértői bizonyításra a kereseti kérelemmel szemben előterjesztett beszámítási kifogás körében volt szükség, amelyre nézve a felek

pernyertességének aránya 50%. A felperes által előlegezett összeg figyelembevételével ezért a felperes köteles az alperes javára 469.903 forint szakértői költség megfizetésére.

[30] A felperes 900.000 forint kereseti illetéket rótt le, ebben a körben a felek pernyertességének aránya 50%, amelyre tekintettel az alperes 450.000 forintot köteles a felperesnek megfizetni.

[31] Rögzítette, hogy az alperes által lerótt viszontkereseti illeték a viszontkereset teljes elutasítására tekintettel az alperes terhén marad.

[32] A jogerős ítélet szerint a másodfokú bíróság által a korábbi másodfokú eljárásokban megállapított összesen 4.343.200 forint, az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az rPp. 81. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (2) bekezdése alapján a feleknek a teljes pertárgyértékre irányadó pervesztesség arányában, azaz 70% - 30%-ban kell viselniük, ezért abból a felperes 1.303.000 forintot, míg az alperes 3.040.200 forintot köteles az államnak megfizetni.

[33] A fentiekből következően a jogerős ítélet értelmében az alperes összesen 1.850.240 forint perköltséget köteles a felperes javára, míg a felperes 469.903 forint perköltséget köteles az alperes javára megfizetni, amelynek beszámításával a másodfokú bíróság az alperes által a felperes részére fizetendő perköltség összegét 1.380.337 forintban állapította meg.

[34] A másodfokú bíróság határozata indokolásában arra is kitért, észlelte, hogy a felperes abban a fellebbezési eljárásban 1.331.611 forint illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 51. § (1) bekezdésére figyelemmel szükségtelenül rótt le, ezért azt az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján az adóhatóságtól visszaigényelheti.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[35] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyásával a kereset elutasítása, másodlagosan az elsőfokú bíróság új tárgyalásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Megsértett jogszabályhelyként az rPtk. 296. § (1) bekezdését, 305. § (1) bekezdését, 306. § (1) bekezdés b) pontját és (3) bekezdését, az rPp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, továbbá 81. § (1) bekezdését és a Kmr. 13. § (2) bekezdését jelölte meg.

[36] Felülvizsgálati kérelme a beszámítással érintett tételek közül a szellőzőrendszer, valamint a teremgarázs aljzatbetonozása-, kiegyenlítése és műgyantázása tételeket érintette, sérelmezte továbbá a beszámítás elszámolásának módját és a perköltségviselés arányának meghatározását.

[37] A szellőzőrendszerrel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy 2007. szeptember 15-én vállalkozási szerződést kötött a felperessel a pinceszinti teremgarázs kialakítása tárgyában, melynek részét képezte többek között a szellőzőrendszer is 9.200.000 forint + áfa értékben. Az cég2 Kft-vel kötött szerződés értelmében a felperes által elvégzendő munkálatok bizonyos részeiért – egyebek mellett a szellőzőrendszer kiépítéséért – őt terhelő díj kifizetését az említett kft. vállalta át, ezzel egyenlítve ki a társasház által értékesített területrészek kapcsán felmerült fizetési kötelezettségét. A szellőzőrendszer a felek egyező előadása alapján nem készült el, ugyanakkor a név által kiállított teljesítési igazolás az elvégzett munkálatok között annak kiépítését is tartalmazta.

[38] Kiemelte, hogy a másodfokú bíróság a számlarészletező tartalmára tekintettel nem fogadta el kifizetettnek a szellőzőrendszer díját, mely megállapítást iratellenesnek, illetve a rendelkezésre álló tanúvallomással ellentétesnek tartotta. E körben hivatkozott arra, hogy név őt megtévesztve állította ki a teljesítési igazolást, mely alapján állította ki számláit a felperes. A kiállított teljesítési igazolás alapján ő abban a hiszemben volt, hogy a felperes a munkát

megvalósította, a szellőzőrendszert kiépítette, így annak ellenértéke kifizethető. Ugyanebben a hiszemben volt az cég2 Kft. képviselője is. Így szerinte a teljesítési igazolás alapján az cég2 Kft. az abban szereplő szellőzőrendszer, és elektromos munkák ellenértékét fizethette, illetve fizette ki. Utalt névű tanú vallomása, aki az általa felismert teljesítési igazolás kapcsán elmondta, ő csak kifizette a felperes felé a számlaösszeget, a teljesítés megtörténtéhez semmi köze nem volt. A tanú tehát az általa „eredetivel megegyezik” felirattal és pecséttel ellátott számla és a teljesítési igazolás alapján fizette ki a vállalkozói díjat, az alperes álláspontja szerint részben a szellőzőrendszer kiépítéséért. Miután a számla kifizetésének alapja a leigazolt teljesítés volt, amely szerint a felperes a szellőzőrendszer kiépítette, így a kifizetett nettó 23.333.333 forint összegnek részét képezte a szellőzőrendszer 9.200.000 forint + áfa összegű értéke is. Arra is kitért, hogy míg ő a szellőzőrendszerrel kapcsolatos beszámítását a per során a teljesítési igazolással és a felperesi számlával együtt időben becsatolta, a felperes csak később bocsátotta rendelkezésre a számlarészletezőt, arra korábban nem hivatkozott, illetve azt sem neki, sem az cég2 Kft-nek nem adta át. A számlarészletezőt mint okiratot a felperes készítette, az a felperes írásbeli nyilatkozatának minősül, így bizonyítóerővel nem bír, a benne megtett nyilatkozat valóságtartalmát nem bizonyítja, és nem lehetett a számla kifizetésének alapja, miután sem neki, sem az cég2 Kft-nek arról tudomása nem volt. A felperes nem igazolta azt sem, hogy a számla kifizetése a számlaösszesítőben foglalt tételekre tekintettel történt volna meg.

[39] Mindezek alapján az alperes az elsőfokú bíróság álláspontját tartotta helytállónak, miszerint 9.200.000 forint + áfa összeget megfizetett a felperes részére az cég2 Kft. teljesítése által, ezért ezen összeget beszámításként érvényesítheti a keresettel szemben.

[40] Az aljzatkiegyenlítés-, betonozás és műgyantázás beszámítási tétel kapcsán az alperes arra hivatkozott, hogy az e munkálatokkal összefüggésben a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló szakvéleménnyel ellentétesen nem vette figyelembe, hogy a felperes önálló munkanemként – a 116 m²-en elkészített aljzabetonozáson felül – 290 m²-en aljzatkiegyenlítés munkanemet is végzett és kiszámlázott, így amennyiben a másodfokú bíróság által irányadónak tekintett számlarészletező e tekintetben is bizonyítóerővel bír, úgy azt is meg kellett volna állapítania, hogy e 290 m² aljzatkiegyenlítés ellenértékét is teljesítette a nevében, a vele kötött megállapodás alapján az cég2 Kft. Erre tekintettel a másodfokú bíróság által figyelembe vett összegben túlmenően az aljzatkiegyenlítés 290 m²-ére kijavítási költségként annak arányos része, 2.381.000 forint + 27 % áfa = 3.023.870 forint számítandó még be, így a teremgarázs kialakításával összefüggésben összesen bruttó 11.777.122 forint beszámítására jogosult a jogerős ítéletben megjelölt bruttó 8.753.252 forinttal szemben.

[41] Ugyanezen beszámítási tétellel összefüggésben az alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes hibás teljesítését a szerződésben vállalt kötelezettségeihez – a szerződés tartalmához – viszonyítva kell megállapítani, mert a hibás teljesítés ahhoz képest valósulhat meg. Rámutatott, a felperes a teljes mélygarázs alapterület kiegyenlítését és aljzabetonozását vállalta el, ezt a szerződéses kötelezettségét nem teljesítette, tehát a teljes felület vonatkozásában valósult meg a hibás teljesítés. Utalt az rPtk. 305. § (1) bekezdésére, és arra, hogy a 2007. szeptember 15-i szerződésben a felperes a teljes pinceszint aljzabetonozását és kiegyenlítését vállalta, összesen 503,78 m² alapterület vonatkozásában, míg a műgyantázásra vonatkozó ajánlatában 580 m² alapterület szerepel.

[42] Hangsúlyozta, a hibaokot a felperes által teljesített szolgáltatásokhoz kötötte, a felperes a betonozást hiányosan, illetve nem megfelelő minőségben végezte el. A 2020. február 10-i, 2.P.23.547/2018/45. számú szakvélemény 6.3.2.2. pontjában a 13.7. alpontban (27. oldal) a szakértő a teljes teremgarázs területére vonatkozóan megállapította a hibás teljesítés tényét, az aljzatbeton gyenge minőségét.

[43] Ebből következően az alperes álláspontja szerint a szakértő által megállapított hibás teljesítés jogkövetkezményeként alappal érvényesítheti a hibás aljzat kijavításával kapcsolatos teljes költséget, mely a szakvélemény alapján az elsőfokú bíróság által is megállapított 13.420.000 forint. Hangsúlyozta, beszámítási kifogását elsődlegesen kijavítási költség címén érvényesítette az rPtk. 306. § (3) bekezdésének megfelelően.

[44] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta továbbá a szavatossági kifogás összecszerúsége megállapításának és az ellenkövetelés elszámolásának másodfokú bíróság által alkalmazott módját. Az rPtk. 296. §-ára és 305. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, a szavatossági igények a teljesítés időpontjában, a hibás teljesítés tényével keletkeznek. Ezen igényt a jogosult annak létrejöttétől, azaz a hibás teljesítéstől számított határidőkön belül, illetve kifogásként ezen határidőkön túl is érvényesítheti, de maga a szavatossági igény a hibás teljesítés időpontjában keletkezik, ezért a beszámítási kifogás alapján alaposnak ítélt igényt a felperes követelésével szemben igénye érvényesítésének időpontjában kell szembe vezetni a vállalkozói díjjal, és azt az így számított összeggel kell csökkenteni. Utalt arra, hogy szavatossági kifogását 2011. szeptember 14-én terjesztette elő, és 2014. augusztus 14-én a teljes keresetet meghaladó összegre emelte, azokat kifogásai megtétele időpontjában kell a felperesi követeléssel szembe állítani.

[45] Minderre tekintettel érdemben helytelennek tartotta a másodfokú bíróság elszámolási módját, melynek alapján a második megismételt eljárásban készült 75. sorszámú kiegészítő szakértői vélemény bíróságra érkezésének napjára, azaz 2020. november 25. napjára számolta el a felek szembenálló követeléseit azzal az indokolással, miszerint a beszámítási kifogás jogalapjának és összecszerúságának megállapításához szükséges valamennyi tény ezen időpontban állt rendelkezésre. Hangsúlyozta, az elszámolás napjaként a szembenálló követelések vonatkozásában nem a bizonyítottságuk időpontját, hanem az előterjesztés időpontját kell figyelembe venni, beszámítási kifogása, annak alapossága esetén ebben az időpontban oltja ki a kereseti követelést.

[46] Sételmezte, hogy a jogerős ítélet nem tartalmaz jogszabályi hivatkozást a másodfokú bíróság által alkalmazott elszámolási metódus tekintetében, így az az rPp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat is sérti.

[47] Az alperes kifogásolta a pernyertesség/pervesztesség arányának másodfokú bíróság általi megállapítását. E körben arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet szerint a korábbi másodfokú eljárásokban megállapított összesen 4.343.200 forint, az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a teljes pertárgyértékre irányadó pervesztesség arányában a másodfokú bíróság reá terhesebben 70 %-30 % arányban róttá ki, így abból a felperesnek 1.303.000 forintot, míg neki 3.040.200 forintot kell megfizetnie az állam részére. Ehhez képest viszontkeresete a támadott ítélete alapjául szolgáló első- és másodfokú eljárásnak már nem volt tárgya, így az ezzel kapcsolatos illetékek és perköltség elszámolásában a viszontkereset nem irányadó, amire figyelemmel a fellebbezési illetékek és a perköltségek elszámolásának aránya 50 %-50 % kell legyen. A kifejtettek tekintetel álláspontja szerint a jogerős ítélet az rPp. 81. § (1) bekezdését és a Kmr. 13. § (2) bekezdését sérti.

[48] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását célozta.

[49] Az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati eljárásban nem tett nyilatkozatot.

A Kúria döntése és jogi indokai

[50] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárás rPp. 275. § (2) bekezdése szerinti korlátaira tekintetel a jogerős ítélet felülvizsgálatára kizárólag az alperes által a felülvizsgálati kérelmében érintett két beszámítási tétel (a szellőzőrendszer, valamint a

teremgarázs aljzatbetonozása-, kiegyenlítése és műgyantázása) továbbá a másodfokú bíróság által alkalmazott elszámolási módszer, valamint a perköltség viselése tekintetében kerülhetett sor.

[51] E felülvizsgálati keretek között eljárva a felülvizsgálat eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a teremgarázs aljzatbetonozása-, kiegyenlítése és műgyantázása beszámítási tétel tekintetében az alábbiak szerint részben jogszabálysértő, ezért a felülvizsgálati kérelem e részében alapos, ezt meghaladóan alaptalan.

[52] A szellőzőrendszer a felek egyező előadása alapján megállapított és nem vitatott tényállás szerint nem készült el. Az e vonatkozásban név által kiállított teljesítési igazolás tartalmát az alperes is valótlannak tartotta, így annak, hogy ő, illetőleg a díj kifizetését átvállaló cég2 Kft. ügyvezetője milyen hiszemben volt a számlaösszecszerüléséhez kapcsolódó műszaki tartalom (az elvégzett munkák) tekintetében, semmilyen relevanciája nem volt, e körben név1 tanúvallomása sem bírt jelentőséggel. A másodfokú bíróság helytállóan vette figyelembe ezzel összefüggésben az szám számú számlához tartozó számlarészletezőt (8/a számú melléklet), melynek tartalmát más peradat nem cáfolta, és amely a szellőzőrendszer kiépítését, mint elvégzett munkarészt nem tartalmazta. Ebből logikusan, okszerűen vont következtetést a másodfokú bíróság arra, hogy a szellőzőrendszer díja nem szerepelt a 23.333.330 forint számlaösszegben, azaz e munkával összefüggésben az cég2 Kft. részéről díj kifizetésére nem került sor. Díjfizetés hiányában az alperes által beszámítható követelés nem volt, így e körben a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

[53] A másodfokú bíróság ugyanakkor az rPp. 206. § (1) bekezdése és 221. § (1) bekezdése megsértésével elmulasztotta annak figyelembevételét, hogy a kiegyenlítő aljzatbeton készítését 290 m² felületen ugyanaz a számlarészletező 15. számú tételként tartalmazta, a kapcsolódó számla összege így az e tételre vetített díjat is magában foglalta, míg a beszerzett aggálytalan szakértői vélemény alátámasztotta e munkavégzés hibás voltát is. Erre tekintettel ez a tétel beszámításra alkalmas, így az alperes beszámítási kifogása e körben alaposnak bizonyult [rPtk. 296. § (1) bekezdés].

[54] Ennek megfelelően a számlával igazoltan kifizetett 2.381.000 forint + áfa = bruttó 3.023.870 forint is elszámolható az alperes javára, ami a másodfokú bíróság által figyelembe vett bruttó 8.753.252 forint helyett bruttó 11.777.122 forint beszámítását tette lehetővé.

[55] Ezt meghaladóan az alperesnek a teremgarázs aljzatbetonozásával és kapcsolódó munkafázisaival kapcsolatos, a teljes 13.420.000 forint beszámítását célzó felülvizsgálati hivatkozása nem foghatott helyt, tekintettel arra, hogy ezen igényét – a jogerősen elutasított viszontkeresetre figyelemmel – csak beszámítási kifogásként lehetett elbírálni, beszámításra pedig kizárólag a ténylegesen kifizetett összeg erejéig volt lehetőség.

[56] A másodfokú bíróság által alkalmazott elszámolási módszer az alperes által a felülvizsgálati kérelmében állított okokból nem jogszabálysértő. A másodfokú bíróság az elszámolását részletesen megindokolta, így jogerős ítélete nem sérti az rPp. 221. § (1) bekezdését.

[57] Az elszámolás érdemével összefüggésben az alperes által előadott felülvizsgálati érveléssel szemben a másodfokú bíróság a második megismételt eljárásban készült 75. sorszámú kiegészítő szakértői vélemény bíróságra érkezésének napját (2020. november 25.) csak a felek egymás felé fennálló fizetési kötelezettsége összegeinek meghatározása szempontjából vette figyelembe egyfajta elszámolási értéknapként, ez azonban nem jelentette azt, hogy az alperes által beszámítási kifogással érvényesített igényeket ezen időpontban keletkezettnek, vagy ezen időpontban érvényesítettnek tekintette volna.

[58] Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat: az rPtk. talaján alapvetően a kártérítési igények összegszerűségének meghatározásával és az azok után járó késedelmi kamattal

összefüggésben kialakult, de a hibás teljesítés miatti szavatossági (így a kijavítási költség iránti) igények körében is analóg irányadó következetes bírói gyakorlat [Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.127/1997. (EBH 1999.17.), Pfv.IV.22.905/1996 (BH 1999.14.)] értelmében a kijavítási költségre irányulóan érvényesített szavatossági igények elszámolásának két módusa lehetséges. Az igényérvényesítő felet vagy a hibás teljesítés időpontjában fennállott árviszonyok mellett kiszámított javítási költség és annak ettől az időponttól járó késedelmi kamata, vagy a szakértői vélemény időpontjában irányadó javítási költség, és annak ettől az időponttól járó késedelmi kamata illeti meg az rPtk. 360. §-ának (1) bekezdésére tekintettel [Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.22.905/1996 (BH 1999.14.)].

[59] Az előbbi módszer a korabeli (a hibás teljesítés időpontjára vetített) árviszonyok szerinti anyagköltség és munkadíj szakértői meghatározásával kimunkált javítási költség alapulvételével és ez után a hibás teljesítés (vagy a keresethez kötöttségre figyelemmel az időben ez utáni igényérvényesítés) időpontjától járó késedelmi kamat hozzászámításával kalkulál, mely esetben az anyagköltség és a munkadíj inflálódását a késedelmi kamat kompenzálja, ezáltal biztosítva összességében azok jelenértékét (valorizációját) a jogosult számára. A másik módszer a szakértői vélemény készítése időpontjában (azaz az elbíráláskori időpontban) irányadó anyagköltség és munkadíj alapulvételével határozza meg a kijavítási költség összegét, amely ezáltal a hibás teljesítéstől a szakértői vélemény elkészítéséig (az elbírálásig) terjedő idő alatti inflációs hatást is magában foglalja, amely után így a szakvélemény meghozatalát követő időponttól (az elbírálástól) jár késedelmi kamat. A két módszer tehát a kamatfizetés kezdő időpontja szempontjából értékeli azt, hogy mely időpontban fennálló ár- és értékviszonyok alapulvételével történik a javítási költség összegének meghatározása. Nem jogszabálysértő tehát a másodfokú bíróság által választott elszámolás az alperes által felülvizsgálati kérelmében állított okból.

[60] Az adott ügyben eljáró másodfokú bíróság alapvetően az utóbbi elszámolási módszert alkalmazta, azt valójában részben ötvözve, együtt az előbbivel, mely végeredményét tekintve – számszaki értelemben – az alperesre nézve kifejezetten kedvező beszámítási összegeket eredményezett.

[61] A kirendelt szakértő ugyanis a szakértői véleménye előterjesztésekor irányadó anyagköltségeket és munkadíjakat vette alapul. Ezt egyértelműen rögzítette a 2.P.23.547/2018/45. számú kiegészítő szakvéleménye 13/9. pontjában (28. oldal első bekezdés), amelynek egyértelmű szövege szerint a szakvélemény „a jelenlegi átlagos anyagárak és díjtételekkel számolva” tartalmazza az aljzatbetonnal összefüggésben kalkulált javítási költségek összegeit. A másodfokú bíróság elszámolása során tehát a szakértő által megadott és a bíróság által elfogadott „jelenlegi” (azaz elbíráláskori) árakkal számolt, melyekhez ugyanakkor hozzászámította az alperes által a beszámítási kifogása egyes tételei tekintetében eltérő időpontoktól igényelt késedelmi kamatot. Ezek összegeit a jogerős ítélet [23] pontjában lévő táblázat tartalmazza, azonosítható módon feltüntetve a konkrét tételt, annak tőkeösszegét, az ahhoz rendelt kamatfizetés kezdő időpontját, a kamat összegét, valamint a tőke + kamat összesített összegét. Jogerős ítélete indokolásának [24] pontjában a másodfokú bíróság rögzítette azt is, hogy a kereset és a beszámítási kifogás különbözeteként fennmaradó követelés után az elszámolást (azaz az elbírálást) követő naptól, 2020. november 26. napjától ítélte meg a további törvényes mértékű késedelmi kamatot.

[62] Ezen elszámolás tehát az alperes által állított okból nem jogszabálysértő – és számára érdeksérelemmel sem járt –, ugyanakkor a felperes önálló vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelmének hiányában a Kúria az elszámolást egyéb szempontból a felülvizsgálat során nem érinthette. A felülvizsgálat eredményeként figyelembe vett többlet bruttó 3.023.870 forint beszámítási összeg után – az említett elvekre figyelemmel – azonban a Kúria kizárólag 2020. november 26. napjától ítélte meg késedelmi kamatot.

[63] A fentiekben, az ügy érdemét illetően kifejtettekre figyelemmel a Kúria az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében – a pernyertességi arány változása miatt a perköltségre és a le nem rótt fellebbezési eljárási illetékre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően – hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróság 2018. szeptember 7. napján kelt 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú részítéletét akként változtatta meg, hogy az alperes által a felperes részére fizetendő tőke összegét 5.295.254 forintra leszállította, az ez után járó késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját a jogerős ítélettel egyezően 2020. november 26. napjában állapította meg, egyebekben a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.

[64] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben a perköltséggel kapcsolatban előadott hivatkozás elbírálására határozatának záró részében tér ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[65] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 206. § (1) bekezdés

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 296. § (1) bekezdés, 306. § (3) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[66] A hibás teljesítés miatti szavatossági (így a kijavítási költség iránti) igények körében is irányadó következetes bírói gyakorlat értelmében a kijavítási költség iránt érvényesített szavatossági igények elszámolásának két módszere lehetséges. Az igényérvényesítő felet vagy a hibás teljesítés időpontjában fennállott árviszonyok mellett kiszámított javítási költség és annak ettől az időponttól járó késedelmi kamata, vagy a szakértői vélemény időpontjában irányadó (elbíráláskori) javítási költség, és annak ettől az időponttól járó késedelmi kamata illeti meg.

Záró rész

[67] A pernyertesség/pervesztesség arányának megállapítása körében a Kúria előjáróban rögzíti, hogy a másodfokú bíróság – saját rendelkezéseihez képest – jogerős ítéletében nem sértette meg sem az rPp. 81. § (1) bekezdését, sem a Kmr. 13. § (2) bekezdését, és számszakilag is helytálló volt a jogerős ítéletének [28] pontjában megállapított, a felperesre nézve kedvezőbb 70/30 % pernyertességi arány meghatározása. A Kúria kiemeli, hogy az első megismételt eljárásban 2018. szeptember 7-én hozott 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú – egyebek mellett az alperes viszontkeresetét jogerősen elutasító – részítéletében a másodfokú bíróság az eljárás folytatására tekintettel és a perköltség tárgyában a per végeredménye alapján történő döntéshozatal érdekében a viszontkeresettel összefüggésben nem rendelkezett a perköltség viselése, illetve összege felől, az elsőfokú ítéletet pedig a perköltségre kiterjedően helyezte hatályon kívül, így a teljes perköltségről – a viszontkeresetre vonatkozóan is – a második megismételt eljárásban hozott jogerős ítéletében kellett rendelkeznie. Emiatt jogszabályszerű és indokolt volt a viszontkereseti pertárgyérték figyelembevétele a második megismételt eljárást lezáró jogerős ítélet meghozatalakor.

[68] Ugyanakkor a beszámítási kifogás körében előterjesztett felülvizsgálati kérelem részben alapos voltára, emiatt a marasztalási összeg csökkenésére tekintettel módosult a pernyertesség/pervesztesség végső aránya, melyet a Kúria az alábbiak szerint állapított meg és a következők szerint vette számításba a felmerült perköltségek egyes elemeit, továbbá a lerótt, illetve a meg nem fizetett eljárási illetékeket.

[69] A pernyertességi arány megállapításánál a pertárgy értékét az rPp. 24. § (1) bekezdése és 25. § (4) bekezdése alapján a felperes keresete (16.685.143 forint) és az alperes

viszontkeresete (11.000.000 forint) összegeként 27.685.143 forintban kellett megállapítani. A felperes – a korábban a jogerős részítélettel helybenhagyott ítélet folytán – pernyertes lett a viszontkereset egésze tekintetében, továbbá a jelen felülvizsgálati eljárás eredményeként a keresetből 5.295.254 forint erejéig, azaz a teljes pertárgyértékhez viszonyítva pernyertes lett összesen 16.295.254 forint erejéig, amely a teljes pertárgyérték 59 %-át jelenti. Ebből adódóan az alperes pernyertességi aránya: 41 %, míg a kettő különbözete 18 %.

[70] A Kúria rögzíti, hogy a fentebb írtakra tekintettel a jelen határozatban kellett a teljes perköltségről rendelkezni. A perköltség viselésének meghatározása és összegének számítása a továbbiakban alapvetően a megállapított pernyertességi különbözet (18 %) alapulvételével történhetett, az alábbiak szerint.

[71] A jelen határozat meghozatalakor is irányadó volt az ügyvédi munkadíj tekintetében a 3.Pf.21.033/2016/6/II. számú hatályon kívül helyező végzésben, valamint a 3.Pf.20.574/2018/5/II. számú részítéletben megállapított ügyvédi munkadíj összege, melyet a másodfokú bíróság eljárásonként és egységesen 691.000 forint + áfa = bruttó 877.570 forintban állapított meg, és amelynek 18 %-a 158.000 forint. Ez a két megismételt eljárásra tekintettel 316.000 forint.

[72] Az első elsőfokú, a megismételt elsőfokú és a második megismételt elsőfokú eljárásban ugyanezen pernyertességi arány figyelembevétele mellett, a végső marasztalási összeg (5.295.154 forint) alapulvételével a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint – a megismételt eljárásban ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése – alapján, áfával növelten 336.550 forint, valamint 168.275 forint, míg a második megismételt másodfokú eljárás tekintetében (amelyre vonatkozóan a korábbi másodfokú határozatok értelemszerűen nem tartalmazhattak rendelkezést) 84.137 forint, azaz valamennyi első- és másodfokú eljárás kapcsán az ügyvédi munkadíj tekintetében perköltségeként 1.073.237 forint volt megállapítható (áfával). Ehhez hozzáadandó volt a jelen felülvizsgálati eljárás pertárgyértékéhez (8.319.124 forinthez) képest az alperes 3.023.870 forint tekintetében figyelembe vett pernyertessége, mely 36 % mértékű felülvizsgálati pernyertességi arányt jelent, amely ugyanakkor azt jelentette, hogy a felülvizsgálati eljárásban összességében (64 %-ban) mégis a felperes lett pernyertes. A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében áfa nélkül összesen 150.000 forint felülvizsgálati eljárási perköltségre tartott igényt megbízási szerződése alapján, aminek tehát 64 %-a illeti meg, amely 96.000 forint. Mindezek alapján végeredményként ügyvédi munkadíjból álló együttes első-, másodfokú perköltséggént és felülvizsgálati eljárási költségként a felperest 1.169.237 forint perköltség illeti meg.

[73] Az eljárás során összesen 1.056.805 forint szakértői díj merült fel, amelyből a felperes 58.500 forintot, az alperes 998.305 forintot előlegezett. Szakértői bizonyításra a beszámítási kifogás körében volt szükség, az rPp. 164. § (1) bekezdése alapján e bizonyítás az alperest terhe volt, ami összesen (a beszámított tételek közül az alaposakat, és azok tőkeösszegeit figyelembe véve) az üvegfallal kapcsolatos (397.108 forint), a teremgarázs aljzatkiegyenlítésével, műgyantázásával kapcsolatos (11.777.122 forint), a mozgásérzékelővel kapcsolatos (268.388 forint), a festéssel kapcsolatos (1.353.552 forint), és a kazánház bontásával kapcsolatos (20.789 forint) tételekkel összefüggésben, mindösszesen 13.816.959 forint erejéig volt alapos. Ugyanakkor a beszámítás legfeljebb az alapos kereset egészét, azaz a részítéletben megítélt 16.645.143 forint tőkekövetelést olthatta volna ki, amelyhez képest a beszámítási kifogás 83 %-ban lett alapos. Így az összes 1.056.805 forint összegű szakértői díj 83 %-át, azaz 877.148 forintot kell a felperesnek viselnie, levonva ebből az általa előlegezett 58.500 forintot, mely a felperes által az alperes részére szakértői költségként fizetendő 818.648 forintot eredményez.

[74] A perköltségszámítás keretében külön kellett figyelembe venni a felek által lerótt, illetve a meg nem fizetett eljárási illetékeket.

[75] A felperes elsőfokú eljárás (kereseti) illetékként 900.000 forintot rótt le. Keresetével kapcsolatban a pernyertességi arány (a felülvizsgálati eljárás eredményeképpen részére fizetendő 5.295.254 forintot viszonyítva a kereset 16.685.142 forint eredeti összegéhez) 32 %, amire tekintettel az alperes a felperes által lerótt 900.000 forintból annak 32 %-ának megfelelő 288.000 forint megfizetésére köteles, a többi a felperes viseli.

[76] Az alperes által lerótt viszontkereseti eljárás illeték a viszontkereset teljes elutasítása miatt az alperes terhén marad, ezért azt a felek egymás közötti elszámolása tekintetében nem kellett figyelembe venni.

[77] A korábbi két fellebbezési eljárással (mindkettő esetén kizárólag az alperes fellebbezett) összefüggésben a másodfokú bíróság összesen 4.343.200 forint (az első megismételt eljárásban hozott végzésében 2.211.600 forint, jogerős részítéletében 2.131.600 forint) az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket állapított meg. A Kúria ezzel összefüggésben rámutat, hogy miután mindkét elsőfokú eljárást követően kizárólag az alperes élt fellebbezéssel, ezért az Itv. 51. § (1) bekezdése alapján a megismételt eljárás utáni fellebbezés az ő számára illetékmentes volt, következésképpen csak az első fellebbezéshez kapcsolódó 2.211.600 forint feljegyzett fellebbezési illetékről kellett rendelkezni, a részítéletben megállapított le nem rótt illeték (2.131.600 forint) feljegyzése az Itv. felhívott rendelkezésére tekintettel felesleges volt. Mindkét fellebbezési eljárás érintette a keresetet és a viszontkeresetet is, ezért itt is a fentebb megállapított, a felperes tekintetében 59 %, az alperes tekintetében 41 % pernyertességi arány, illetve azok különbözeteként 18 % volt irányadó. Erre tekintettel a meg nem fizetett, 2.211.600 forint fellebbezési illetékből az alperes a pervesztességének arányához (59 %) viszonyítva 1.304.844 forintot, míg a felperes (a saját pervesztességének 41 %-os arányához viszonyítva) 906.756 forintot köteles megfizetni az államnak.

[78] A második megismételt eljárásban ismételten kizárólag a felperes fellebbezett. A másodfokú bíróság jogerős ítélete [32] pontjában foglaltak szerint szükségtelenül rótt le 1.331.611 forint fellebbezési eljárás illetéket, ezért azt visszaigényelheti. A Kúria ezzel összefüggésben arra mutat rá, hogy a másodfokú bíróság ezen tájékoztatása a visszaigénylés tekintetében téves volt, figyelemmel arra, hogy a felperes korábban nem fellebbezett, így ezt az illetéket le kellett rónia. A Kúria rögzíti továbbá, hogy ez az összeg a részítéletben megítélt 16.645.143 forint kereseti tőke követelés utáni illeték, melyet a felperes 117. sorszámú fellebbezésére rótt le. E vonatkozásban tehát a másodfokú bíróság a felperes tekintetében tévesen értelmezte az Itv. 51. § (1) bekezdését. A felülvizsgálati tárgyaláson feltett kérdésre a felperes jelen lévő jogi képviselője és törvényes képviselője akként nyilatkoztak, hogy e tájékoztatás ellenére a felperes a lerótt fellebbezési illeték összegét nem igényelte vissza, mely így a jelen határozat meghozatalakor a felek közötti elszámolás tekintetében figyelembe vehető volt azzal, hogy a felperes a téves tájékoztatás alapján nem jogosult tehát a fenti fellebbezési eljárás illeték visszaigénylésére, kizárólag a jelen határozatban foglalt perköltség viselésre vonatkozó rendelkezések az irányadóak e tekintetben.

[79] Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán a jelen felülvizsgálati eljárással összefüggésben felmerült 831.900 forint illetéket nem volt köteles megelőlegezni, és miután a felülvizsgálati eljárás 8.319.124 forint pertárgyértékéből az alperes a részben alapos felülvizsgálati kérelmére tekintettel 3.023.870 forintban, azaz 36 % mértékben lett pernyertes, az alperes a meg nem fizetett illetékből ennek megfelelően 64 % mértéket, azaz 532.416 forintot, míg a felperes a részben alapos felülvizsgálati kérelemmel arányosan 36 %-ot viselve, 299.484 forintot köteles megfizetni az államnak.

[80] A Kúria az összességében feljegyzett illetékeket összeszámítva határozta meg rendelkező részében a felperes, illetve az alperes által az államnak az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára teljesítendő meg nem fizetett fellebbezési és

felülvizsgálati eljárási illeték összegét azzal, hogy az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. A meg nem fizetett fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték együttes összegének megfizetésére a felek az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 81. § (1) bekezdése, valamint a Kmr. 13. § (1) bekezdése alapján kötelesek, figyelemmel a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló, 2023. január 1. napjától módosított 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (1)-(3) bekezdésére is. A meg nem fizetett illeték esedékességével kapcsolatos, a jelen határozat rendelkező részében adott tájékoztatás az Itv. 78. § (4) bekezdésén alapul.

[81] A Kúria tájékoztatja a feleket, hogy a terhükre személyenként megállapított meg nem fizetett illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetniük, és a megfizetés során közleményként fel kell tüntetniük: a Kúria megnevezését, a Kúria jelen határozatának számát, és a fizetésre kötelezett felperes, illetve alperes adóazonosító számát.

[82] A perköltségek összevonása eredményeként ügyvédi munkadíjként az alperes 1.169.237 forintot köteles a felperes javára, szakértői díjként a felperes 818.648 forintot az alperes javára, a lerótt illetékből az alperes 288.000 forintot a felperesnek (kereseti illetékrészként), és további 545.961 forintot (fellebbezési illetékrészként) megfizetni. Azaz összesen a felperes az alperesnek 818.648 forintot, míg az alperes a felperesnek 2.003.198 forintot, mindezek összevonásaként adódó különbözetként az alperes a felperesnek 1.184.550 forintot köteles megfizetni együttes első-, másodfokú perköltségként és felülvizsgálati eljárási költségként.

[83] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az alperes kérelmére az rPp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.

[84] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 29.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró